

השבת של רבי נתן אברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

שבת חיי שרה

📖 **ויהיו חיי שרה ...** (כ"ג, א')

... וזהו שדרשו רבותינו ז"ל (בראשית רבה נח): בת מאה כבת עשרים ובת עשרים כבת שבע. כי זהו עיקר השלמות שיתחיל לחיות בכל פעם. שאפילו כשמגיע לימי הזקנה יהיה בעיניו עדיין יניק לגמרי כאלו לא התחיל לחיות ולעבד ה' כלל ויתחיל לחיות בעבודתו יתברך בכל פעם מחדש. וזהו בחינת: בת מאה כבת עשרים בת עשרים כבת שבע 'שני חיי שרה' כלן שווין לטובה, כי כל מה שמזקין הצדיק הוא עדיין יניק בעיניו כאלו הוא תינוק עדיין וכו'. ועל ידי זה מוסיף בעבודתו בכל פעם, וזוכה לחיים ארכים באמת, שכל ימיו ושנותיו הם שנות חיים באמת, כי אינו אובד שום יום מימי חייו בלי תוספת קדשה וחיות. וזהו בחינת שני חיי שרה כלן שווין לטובה, שזהו בחינת חיים ארכים (לקוטי הלכות - הלכות תפילין ה' - ל"ח):

📖 **נתתי כסף השדה קח ממני ...** (כ"ג, י"ג)

אברהם חזק עצמו לקנות מערת המכפלה בכסף מלא דייקא, כמו שכתוב: אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני וכו', וכן דוד כשקנה את מקום הבית המקדש מארונה היבוסי וכו' שאמר: ולא אעלה לאלקי עלות חנם, וכמו שכתוב בזהר הקדוש; כי אלו המקומות היו קדושים בקדשה נוראה מאד, שהם 'מערת המכפלה' שהוא שערי גן עדן שדרך שם עולין כל הנשמות אל עץ החיים וכו', וכן מקום הבית המקדש הוא שער השמים וכו' וכו', ועיקר קדשתם הוא ששם התגלות ההשגחה ביותר שזה עיקר קדשת ארץ ישראל, כמו שכתוב: תמיד עיני ה' אלקידך בה.

ובודאי גם בארץ ישראל בעצמו כל מה שהקדשה גדולה ביותר, מתגלה שם ההשגחה יותר ויותר, כי ההשגחה הוא עיקר כלליות הקדשה שעיקרה בארץ ישראל, ושם בארץ ישראל שם הם 'עשר קדשות' עד קדש קדשים, ששם עיקר התגלות ההשגחה, וכן במערת המכפלה שהיה מוכן לקבורת האבות לעלות דרך שם להכליל בו יתברך.

אבל אלו המקומות היו תחת יד הסטרא אחרא אצל עפרון

וארונה היבוסי, כי כן הדבר שבכל מקום שנעלם קדשה עצומה בזה העולם הגשמי, הוא בתחילה תחת יד הסטרא אחרא כמובא. ועיקר הסטרא אחרא הוא כפירות של הטבע, על כן לא היה אפשר להוציא הקדשה מהם בשלמות כי אם מדעתם ורצונם על ידי כסף מלא ולא בחנם, כי כסף כלל ההשפעות, וכל טעותם אחר הכפירות של הטבע שהוא בחינת עבודה זרה, העיקר הוא מחמת חמדת הממון שבו תחובים כל השבעים עבודות זרות (כמו שכתוב במקום אחר בסימן כג), ועל כן אי אפשר להוציא בלעם מפיחם ברצון טוב כי אם על ידי הממון, כמו אברהם ודוד. ויש בזה הרבה הרבה לבאר והמשכילים יבינו (לקוטי הלכות - הלכות פריה ורבייה ה' - ט"ז):

📖 **ועשה חסד עם אדני אברהם ...** (כ"ד, י"ב)

... צריכים לידע שלפעמים כשה' יתברך עוזר לו שמתנוצץ לו איזה התנוצצות ורואה איזה התקרבות אף על פי שבאמת הוא התקרבות אמתי מאתו יתברך והוא חסד גדול ונפלא שה' יתברך מפליא חסדו עמו, אף על פי כן אל יטעה שכבר הוא סמוך קרוב לה' יתברך ולהתורה ולהצדיקים, כי צריך לידע שכל מה שהוא מקרב ביותר עדיין הוא רחוק מאד מאד, כי לגדלתו אין חקר ואי אפשר להסביר זאת היטב, אבל אף על פי כן צריך לידע שהישועה והחסד של כל התקרבות והתקרבות כל שהוא הוא חסד נפלא כי הוא התקרבות אמתי וישועתו לנצח. אך אף על פי כן עדיין רחוק ממנו מאד תכלית ישועתו וצריך עדיין להיות עומד ומצפה הרבה לישועתו יתברך עדי יזכה להושע בשלמות לצאת ממה שהוא צריך לצאת ולהתקרב למה שהוא צריך להתקרב...

ומי שמסתכל היטב יכול לראות בעיניו אברהם עצמו, כי גם אחר כך

שהושיעו ה' יתברך וצוהו אל תשלח ידך וכו' ונצל יצחק, תכף אחר כך היה מהרהר למצא' זווג, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ואחר כך כשנתבשר שנולדה רבקה וראה גם ישועה זאת אבל עדיין היא מרוחק מאד, כי היא בת יום אחד ויצחק כבר בן שלשים ושבע שנה. ואחר כך בא לביתו ומצא שמתה אשתו הצדקת שרה אמנו ולא היה לו מקום לקברה כי אם בטרם גדול שעזרו ה' יתברך בנס נפלא להוציא מערת המכפלה מעפרון החתי. ואחר כך כשעזרו ה' יתברך גם בזה הדרך להשתדל ולבקש הרבה הזווג של יצחק שתבוא לביתו, כאשר האריכה התורה הקדושה בזה באריכות לספר כל אשר עבר בזה, כי היו צריכים נסים גדולים ונוראים מאד ליה להוציא את רבקה מבית בתואל ולבן להביאה ליצחק להעמיד תולדות שיצאו עדת ישראל בעולם. וכן כל מה שעבר אחר כך על יצחק שהיתה אשתו עקרה וכו' ובפרט מה שעבר על יעקב יותר מכלם וכו' וכו' ובכל פעם עזרם ה' יתברך הרבה (לקוטי הלכות - הלכות שילוח הקן - ה'):

מכתב

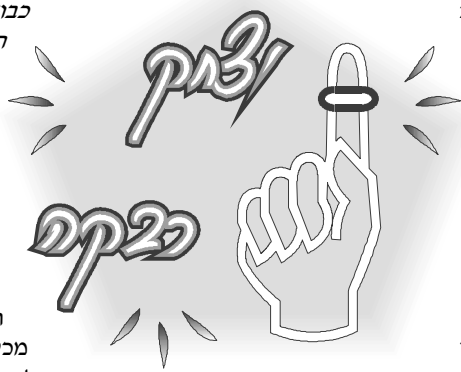
(ספר אגבי הנחל ב' - מכתב ל"ב)

📖 **לכבוד בת עיני ולבי, אשר מוח ולבו נמשך אחרי** **הבעטלר הנורא שיש לו כתפיים רחבים ונושא אותנו מכל המקומות שנפלנו אל בחינת למעלה מהמקום. אשריך שנצלת מרשתות ומכמורות של חכמות חיצוניות ומינות ואמונות כזביות של הבעלי כבוד וגאווה הלוחמים בעזות מצח כנגד הצדיק האמתי מושיען של ישראל לדורי דורות לנצח שהבטיח ואמר: "גמרתו ואגמר, נצחתי ואנצח", וסוף כל סוף יתקן כל העולם בשלמות ויקבלו כלם את על מלכותו יתברך עליהם וימלך עליהם לעולם במהרה בימינו, אמן.**

ה' יתברך בעצמו כביכול מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית ומרמוז לו רמזים כפי הראוי לו במקומו ושעתו להתקרב אליו. ומכל זה יוכל להבין רמזים לבל יבהלוהו רעיוניו מכל הדברים שעובר עליו, רק מכלם יזכר בה' יתברך מכל מקום שהוא איך שהוא, כי גם בשאול תחתיות יכולים להיות סמוך לה' יתברך בכח הצדיק. ואני עיני צופיות ומיחלות לה' שיצמיח על-ידי זה ישועתך וטובתך הנצחית בתוך כלל ישראל.

אף-על-פי שאנו בעצמנו חיבים, אף-על-פי כן חסדו יתברך גדול מאד עד אין חקר ואין מספר ובחסדו יתברך לא יעזבונו, ומה גדלו חסדי ה' שעשה עמנו בדור הזה על-ידי האיש תבונת האמתי שהמשיך תקונים נוראים כאלה להחיות כל הנפשות הנפולות אשר רבו כמו רבו בדורות אלה, אך אוי להם להחולקים והמתנגדים על העוסק בתקון נפשם בכל עת, ואף-על-פי שהם חולקים כמו שחולקים ומתלוצצים כמו שמתלוצצים, אף-על-פי כן הוא עוסק בתקונם מרחוק, כי המעיין דנפיק משקה ומרוה את הארץ גם במקום שהולך מתחת לארץ במעמקים. ומה טוב חלקנו שזכינו בחסדי ה' וישועתו הנפלאה לידע באמת מהעוסק בתקונו לנצח בכל דור.

אחרי אשר ה' יתברך בחסדו פקח עינינו והודיענו קצת אמתת גדלתו, והיטיב עמנו כל-כך להשמיענו כאלה וכאלה חידושי תורה אשר לא נשמעו מעולם המחייב את כל הנפשות מגדול ועד קטן, בודאי בשביל תנועה קלה להתקרב אל הנחל נובע מכל שכן ללמד ספריו הקדושים ולקיים איזה דבור אמתי מדבריו, בודאי בשביל נקדה אחת כדאי לסבל הכל ולשבר כל המניעות שבעולם בדורותינו אלה. על-כן, יחזק לבבו בכל עז ותעצמות וימסר נפשו לשבר כל המניעות וימית עצמו בשביל שיתקרב ויהיה דבוק באהל הצדיק הגדול שיכול לתקן ולרפאות הכל בגדל הארת שכלו, כי בכח הצדיק יכולים לדלג ולקפץ על כל מיני מניעות ועיכובים שמעכבים מלהתקרב לה' יתברך.

העלילות והתואנות שהבעל-דבר מוצא לכל אדם לפרש מאחרי המקום חס ושלוש רבו מספר כי אין מספר, ולכל אחד מוצא עלילות מיחדות, רבם על-ידי טרדת הפרנסה והממון ומניעות המונעים וכו'.

כל אדם שרוצה לצאת מטמאתו וזהמתו צריך לילך בדרך הזה, לחשב תמיד שהוא רק יחידי בעולם ולא יסתכל על שום מונע ומעכב ומבלבל וכו', וכמו שמובא בהמעשה של החכם והתם (ספורי מעשיות משנים קדמוניות, מעשה טו), מבאר שם שהתם היה רצון וכו' ולא היה יכול המלאכה כראוי, והנעל שלו שגמר בכמה ימים ביגיעה גדולה היה מלא חסרונות והיה בשלשה קצוות וכו' והוא היה מתפאר בו מאד, כמה נאה ויפה המנעל הזה, כמה מתוק, כמה מתוק כמה סכר המנעל הזה, וואס פאר הזיס, וואס פאר סוכרדיק שיחאלי דאס איז וכו', והיתה שואלת לו אשתו אם כן מדוע ומפני מה שארי בעלי מלאכות נוטלים שלשה זהובים בעד זוג מנעלים ואתה אינך לוקח כי אם זהוב וחצי? השיב לה, מה לי בזה זה מעשה שלו וזה מעשה שלי, דאס איז יענעמס מעשה און דאס איז מיינ מעשה, והבן.

שיחות

ר' ישראל אודסר, זצ"ל - (המשך)
... כל העולם ישמחו וינגנו וינגונו שלנו, ויהיה שמח, שמחה גדולה בירושלים ובכל העולם ובאומן, באומן, יבואו כל העולם, והגויים יקבלו כסף ויתנו לנו העצמות של רבנו הקדוש, הם צריכים כסף, הם רוצים כסף, אם יתנו להם כסף, אז הם יתנו העצמות, בקרוב, הם יתנו כסף, והם יתנו העצמות, הם רוצים כסף, הם עניים גדולים, אין להם לחם, אין להם מה לאכול, אז עם כסף יתנו הכל, אנחנו נלך בליה, לא ניתן לרחביה לישון, הם יצעקו: "הוא לא נתן לנו לישון, לא נתן לנו לישון, מה זה?" הם צריכים לומר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו", נלך לאכול, אחר הניגון של "גדולתנו ותפארתנו", צריכים לאכול שיהיה לנו כוח להמשיך ובריקודים וניגונים, כל העולם, כל החכמים בניגנה אומרים: "ניגונים כאלה כמו ברסלב? אין", הגאונים הגדולים הם אומרים: "כמו רבי נחמן, אין", הוא כל התורה, הוא כל ישראל, הוא התיקון של כל ישראל, הוא מתקן כל... אפילו כופרים, אפילו שהם רחוקים לגמרי מהיהדות, מתורה, הוא יקרב אותם, יהיה מהם צדיקים גדולים...

... נתייעץ ונתיישב, נראה להעמיד כוח גדול פה בארץ לעשות דברים, לפרסם ולקדש את האור של רבנו כבר פה בארץ וגם לכל העולם, זה עניין הגאולה לכל העולם, לכל היהודים, איפה שנמצאים יהודים...
... שני אנשים אמיתיים, נאמנים, זה טוב, אם אתה יודע שיש עוד אנשים נאמנים, נזכה להכניס רבנו פה ובכל העולם, ואם לא, אז נראה, נתפלל להשם יתברך שיתן לנו אנשים נאמנים...
... אני צריך {למסור} דיבורים, דברי אמת שייכנס בלבי, לא דיבורים של הבל...

... עניין של רבנו הוא, הוא האור של משיח...
... עכשיו אני לא רואה על העיניים... ברוך השם אני רואה ללכת ולא יותר, אבל בספר ללמוד, לא רואה, צריכים לקבל הכל מהשם יתברך, אני סובל, מגיע לי צער, יש לי צער גדול...
... אנו צריכים לברוח להשם יתברך ולברוח להשם יתברך, תפילה עולה על הכל, להגיד הרבה "ליקוטי תפילות" והרבה "ליקוטי הלכות", זה דיבורים של {משיח}. רבנו הקדוש גילה טיפה מן היס...

עצות ותפלות

(לקוטי עצות - שמחה, סימן ה')
... רוקדין של מצוה, כגון ששותה יין בשבת ויום טוב או בחתנה של מצוה או בשארי סעדת מצוה, ושותה במידה וכוונתו לשמים לזכות לשמחת ישראל, לשמח בהשם יתברך אשר בחר בנו מכל העמים וכו', ונתעורר לשמחה על-ידי זה עד שנמשך השמחה לתוך הרגלין דהינו שמרדק מחמת שמחה, על-ידי זה מגרש החיצונים הנאחזים בהרגלין, וממתיק ומבטל כל הדינים, וזוכה לקבל כל הברכות. וההתלהבות הזאת של הרוקדין היא אשה ריח ניחוח לה'. אבל מי שמרדק בהתלהבות היצר היא בחינת אש זרה, והיין ששתה הוא בחינת יין המשכר שמשם אחיות החיצונים חס-ושלום. נמצא רוקדין דקדשה ממתיקין הדינים כמו פדיון (לקוטי מוהר"ן א', סימן מא).

... יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלקי אבותינו, שתרם עלי ותזכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה להיות שמח תמיד בשמחה של מצוה, ואגיל ואשמח בך ובשעותך תמיד, על כל החסדים אשר עשית עמנו, אשר בחרת בנו מכל העמים ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצותיך וקרבנתנו מלכנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת. ואזכה ברחמיך לזכר הטובה והחסד הגדול הזה תמיד, ולשמח בזה מאד תמיד בכל יום ובכל עת ובכל עת, וביותר בשבתות וימים טובים. כי אין שיעור וערך לרובי החסדים והטובות אשר אתה גומל עמי בכל עת, מה רב טובך אשר עשית עמי, "מה אשיב לה' כל תגמולהי עליי". אלו כל הימים דיו וכל אגמים קלמוסין ובני אדם לבלרים ולשונות מקלסים, לא יספיקו לבאר ולספר אחת

מני אלף ורבבות רבוי הטובות והחסדים וההצלחות והישועות הגדולות והנוראות, נסים רבים ונפלאות, פלאי פלאי פלאות, אשר הפליא חסדו עמנו אדון הצבאות, אשר הציל נפשנו מכל התלאות וההרפתקאות "רבות עשית אתה ה' אלקי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין ערך אלך אגידה ואדברה עצמו מספר".

על כן בודאי חובה עלי בכל עת לזכר טובותיך וחסדיך התמידיות והמתחדשות עלי בכל עת תמיד, ולשמח בישועתך תמיד. נא אב הרחמן, עזרני וזכני שאהיה בשמחה תמיד, ואזכה לעורר עצמי תמיד לשמחה גדולה, בפרט בשבתות וימים טובים. ואזכה שיתלהב לבי מאד מאד על-ידי השמחה דקדשה בהתלהבות הלב ובהתעוררות גדול, ובתשוקה וחשקה וחפצה וחמדה גדולה לשמך ולעבודתך באמת ובאמונה בקדשה ובטהרה גדולה, עד שישמך בהתלהבות הלב לתוך רגלי, עד שאזכה להרים את רגלי בשמחה גדולה, ואזכה לרקודין דקדשה בשמחה גדולה, ובפרט בשבתות וימים טובים, וימים שעשית בהם נסים לישראל. ותצילני משכרות תמיד, ותשמרני ותצילני ברחמיך מיינ המשכר ומהתלהבות הלב ורקודין הנמשכין מהסטרא אחרא חס ושלוש, ולא יהיה לי שום התלהבות היצר לשום תאוה כלל, ותזכני ליינ "המשמח אלקים ואנשים". ובכל עת שיהיה ההכרח לשתות יין ושכר בשבתות וימים טובים ובכוס של ברכה, תזכני שתהיה שתיתי בצמצום גדול רק כדי להרחיב דעתי בקדשה גדולה ולבוא לשמחה של מצוה, לשמחה אמיתית דקדשה על-ידי-זה, להתלהבות הלב דקדשה, שיתלהב לבי בקדשה גדולה לשמך ולעבודתך באמת כרצונך הטוב.

ותשמרני ותצילני ברחמיך משתיה מרבה, ולא אבוא לידי שכרות לעולם. חוס ורחם עלי וזכני שיהיה לי כח לעורר שרש יין המשמח, כמו שכתוב, "ויין ישמח לבב אנוש". ותשמח את לבבי תמיד בקדשה גדולה באמת עד שאזכה לרקודין דקדשה. ועל-ידי הרקודין בהתלהבות הלב דקדשה על-ידי יין המשמח, אזכה ברחמיך להמתיק ולבטל כל הדינים הנאחזין בעקבים וברגלין, ותתן לנו כח לבטלם ולשברם ולהמתיקם, ויתבטלו כל הדינים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל מעתה ועד עולם. ותמשיך עלינו ברחמיך שרש הבכורה והברכה, ויקים בנו מקרא שכתוב, "בני בכורי ישראל". ונאמר, "אף אני בכור אתנהו עליון למלכי ארץ". ותמשיך עלינו שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלוש וכל טוב תמיד, ותמשיך שלום בעולם, ותבטל כל מיני מחלקת מן העולם (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה מא):

סיפור

סיפור ימי מוהר"ת חלק ב' - סימנים פנ-פה)
... והנה היה לנו פחד גדול משנת הלילה אחר חלישות כזה ובפרט שגם בלילה הולכת הספינה, והיינו מתייראים שלא נחלש ביותר חס ושלוש אבל בחסדי ה' ישנו כל הלילה, ועמדנו בבקר ביום שלישי והיה לנו שנוי גדול לטובה ולא הרגשנו המחוש והחלשה כי-אם מעט דמעט, ואכלנו ושתינו מעט ברוך השם אשר עד כה עזרני:

ביום שלישי בעת שכתבתי כל זה, בא הסופר האשכנזי אל הבית ולא בלבד אותי כלל אחר כך הראה לי הלאנד קארט [מפת העולם] של היס שאנו הולכין עליו והראה לי מקום אדעס וחרסאן וניקולאיב ואוטשקוב וסטמבול ושאר מקומות, והראה לי שאנחנו עכשיו בערך שלישי הדרך מאדעס לסטמבול וזה היה בערך שעה עשירית השם יתברך יוליכני להבא לשלום עד שנוכה לבוא לארץ ישראל בשלום:

וכל יום שלישי הנזכר לעיל תהילה לאל היה לנו ניחא, וחזרנו לאיתנו מעט מעט אור ליום רביעי בתחילת הלילה התחיל הקפיטאן לנגן על איוה כלי זמר, ושאל אותי אם אני יכול לנגן, השבתי לו לא ודבר עמי מעניין כלי זמר והתחלתי לדבר עמם מעניין רוקדין, שבינינו מרקדין ביום טוב ועל חתנה, בתוך כך ירדתי אל הבית בתוך כך נתעוררו הם והתחיל אחד מהם לרקד הרבה, ואזי נתעורר רי"א לרקד גם כן קצת ואחר כך ירד לשמש אותי בסעדה, כי אני כבר ישבתי לאכל והוא לא אכל עדיין, וגמרתי סעדיתי לבדי ואחר כך אמר רי"א שיש לו חשק לרקד עוד ועלינו על הספינה, והקפיטאן עם עוד אחד היו מנגנים באיוה כלי-שיר פשוטים, ורי"א היה מרקד הרבה מאד, עד שאחר-כך רקדתי גם אנכי עם רי"א הרבה, וגם שני מטראסין רקדו הם רקדו ושמחו, ולא ידעו מה שמחתם, ואנחנו, תהילה לאל, רקדנו ושמחנו, שאנו זוכים לילך לארץ-ישראל, לארץ הקודש, להכיר את מי שאמר והיה העולם וכמו שמובא משל בשם הבעל-שם-טוב, זכורנו לברכה (בספר "תולדות יעקב יוסף"), מעניין בן-מלך, שהיה בשביה, והגיע לו אגרת מאביו, ורצה לשמח, והשקה את כל מי שהיה עמו עד שנשתכרו, ורקדו ושמחו הם רקדו ושמחו בהוללות ושכרות, והוא רקד ושמח בתוכם על שהגיע לו ידיעה מאביו והיה זה בעינינו לפלא גדול, שזכינו לרקד ולשמח על הספינה, שהיו קלם עכו"ם, ולא היה ביניהם שום יהודי, כי-אם אנחנו שנינו לבד כי זה ידוע לנו, שעיקר התחזקות הוא שמחה, כי חדות ה' היא מְצוּס, כמבאר בדברינו פעמים הרבה בלי שעור גם בכל יום רביעי הלכה הספינה כסדר בעזרת השם יתברך: